

Ключевые слова: психологическая культура, профессиональная культура, адаптация, профессиональная направленность, мотивация, эмоционально-волевые качества, коммуникативные и организационные умения

Pukhno S. V. Formation of future teachers' psychological culture while studying the discipline of "Psychology". The analysis of the concepts of the teacher's psychological and professional culture in modern scientific research are presented in the article; the components of the specialist's psychological culture and the main problems of formation of selected components of the students of pedagogical specialties at the initial stage of learning in higher education are identified. According to the theoretical constructs of the problem researchers of formation of the teacher's professional culture, we consider the cognitive, reflexive-perceptive, affective, volitional, communicative, regulatory, value-semantic components of psychological culture of the teacher, and the system of social interaction experience. We have investigated the relationship between the peculiarities of adaptation processes and successfully mastering the system of first-year students' professional knowledge. The rationale for the introduction of the varieties of students' independent work in the process of development of the system of psychological knowledge with the aim of developing educational, organizational, educational and intellectual, educational information and educational communicative skills are presented in the article. The psychological and pedagogical components of the formation of the future teachers' psychological culture in studying the discipline of "Psychology" are analyzed.

Keywords: psychological culture, the components of psychological culture, professional culture, adaptation, professional orientation, motivation, emotional and volitional qualities, communication and organizational skills.

Відомості про автора:

Пухно Світлана Валеріївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Статтю подано до друку 24.10.2016.

УДК 159.922:371.125-057.875

© Г. А. Стадник, 2017

Г. А. Стадник (м.Суми)

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ЇХ НАВЧАННЯ В ВНЗ

Стадник Г. А. Розвиток професійної культури майбутніх практичних психологів у процесі їх навчання в ВНЗ. У статті досліджено одне з найбільш актуальних питань сучасної психології – професійно важливі якості майбутніх практичних психологів як компонент професійної культури майбутніх фахівців. Проаналізовано психолого-педагогічну літературу з досліджуваної проблеми, представлені результати дослідження особистісних якостей майбутніх практичних психологів-студентів V-V курсів: саморозуміння, самоствалення, тривожність, агресивність, емпатія, комунікативні і організаторські здібності.

Ключові слова: професійне становлення, професійна культура, професійно-важливі якості майбутніх практичних психологів, особистісні якості майбутніх практичних психологів, саморозуміння, самоствалення, тривожність, емпатія, комунікативні і організаторські здібності.

Постановка проблеми. Професійна культура практичного психолога формується в процесі його цілеспрямованої творчої діяльності і може досягти своєї досконалості за умови позитивної внутрішньої мотивації, певної спрямованості особистості, а також високого рівня розвитку професійних і особистісних якостей.

Дослідження, присвячені професійному становленню фахівців, пропонують таку структурну модель особистості професіонала: 1) індивідуально-типологічні особливості особистості; 2) професійно-значущі властивості особистості; 3) професійна компетентність (знання, вміння, навички, їх якісний рівень).

Особливе значення в становленні справжнього професіонала- практичного психолога має підготовка майбутнього фахівця у вищому навчальному закладі.

В.Г. Панок вказує на значущість процесу професійної підготовки фахівців в умовах навчання у ВНЗ і пропонує трирівневу структуру отримання професійних психологічних знань. Перший рівень – суспільний, складається з теорій, гіпотез і фактів, одержуваних в дослідженнях. Другий рівень – це практична психологія, а третій – прийоми і досвід роботи в конкретній техніці, або так званий індивідуально-типологічний рівень, покликаний враховувати особливості кожного студента [5, с. 235].

На думку Н.В. Чепелевої, підготовка практичного психолога повинна включати світоглядний, професійний і особистісний рівні, спрямовані як на формування професійної свідомості, психологічної культури і професійно значущих особистісних якостей, так і на оволодіння відповідною системою знань, технологією практичної діяльності майбутнього психолога [10, с. 242-243].

В структурі професійної культури Г.Є. Улунова виділяє когнітивний, інструментальний та особистісно-мотиваційний аспекти. Останній включає особистісні-професійні якості: адекватну самооцінку, саморегуляцію, комунікативні здібності, динамічність тощо [8, с. 46].

Професійний розвиток майбутнього фахівця неможливий без особистісного розвитку – в основі того й іншого лежить принцип саморозвитку, який формує здібності особистості перетворювати власну життєдіяльність і приводити її до вищої форми існування особистості – творчої самореалізації. Таким чином, дослідження професійно-важливих якостей особистості майбутнього практичного психолога є дуже актуальною проблемою сучасної психологічної науки.

Аналіз актуальних досліджень. Вивчення професійно-важливих якостей практичного психолога присвячена низька досліджень (Г.С. Абрамова, О. Ф. Бондаренко, Т.В. Бушуєва, І.В. Дубровіна, М.М. Обозов, Р.В. Овчарова та ін.).

М.М. Обозов вважає, що серед важливих якостей практичного психолога можна виділити наступні:

- безоціночне ставлення до індивідуальних відмінностей людей;
- емоційна стриманість і терплячість – здатність не допускати в своїй поведінці невротичних реакцій, а в своїй оцінці – суб'єктивного ставлення;
- чуйність до емоційного стану людини, який знаходиться поруч, тактовне ставлення до клієнта;
- пластичність (динамічність в поєднанні з гнучкістю), тобто здатність не застрягати на проблемі, швидко виходити з складних ситуацій, легко переключатися на різні теми, змінювати точки зору при розгляданні того чи іншого питання;
- підтримка загальної культури поведінки, знання кращих зразків культурної поведінки;
- вміння вибудовувати і витримувати до кінця свою лінію поведінки, тобто вміння своєчасно повернути розмову до заданої теми, якщо клієнт перескакує з однієї теми на іншу, або обговорення виходить за рамки об'єктивності;
- наявність знань в області можливої поведінки людей у конфліктах [3, с.62].

Національна асоціація професійної орієнтації США виводить наступні властивості особистості практичного психолога:

1. Прояв глибокого інтересу до людей і терпіння в спілкуванні з ними.

2. Чутливість до установок і поводження інших людей.
3. Емоційна стабільність і об'єктивність.
4. Здатність викликати довіру інших людей.
5. Повага прав інших людей [11].

Т.В. Бушуєва досліджуючи професійно-важливих якості психолога, виділяє такі структурно-змістові характеристики моделі особистості психолога-діагноста:

1. Діяльності та поведінкові якості: енергійність, активність, гнучкість поведінки.
2. Духовно-моральні якості: доброзичливість, любов до людей, відповідальність, розвинуте почуття обов'язку, чесність, незалежність поглядів.
3. Індивідуально-типологічні якості: помірний рівень тривожності; емоційна зрілість та стійкість; високий рівень інтелекту; аналітичність, системність, критичність, самостійність, гнучкість мислення; інтуїтивність; опора на себе в прийнятті рішень; висока загальна культура, вільне володіння мовленням; позитивна Я-концепція, самопізнання, самоприйняття, здатність до особистісного розвитку.
4. Соціально-типологічні якості: комунікативні якості, а саме вміння орієнтуватися в ситуації «взаємодії», позитивність, дружелюбність, потреба в співробітництві; здатність встановлювати довірчі стосунки; емпатія, психологічний такт; делікатність; терпеливість до чужої думки; поступливість; безпристрасність; здатність до безоціночного судження [2, с. 157-158].

Р.В. Овчарова виділяє десять основних якостей кваліфікованого психолога на основі аналізу робіт Е.Аллен і Г.С. Абрамової [1, с.16-17,4].

1. Кваліфікований психолог розглядає перш за все цілі свого клієнта як нові можливості, потенційну продуктивність особистості, а не підміняє їх своїми цілями (утвердитися в очах клієнта, відпрацювати свої проблеми і т.д.).
2. Може знайти безліч відгуків і реакцій на різноманітні ситуації та проблеми клієнта, уникаючи при цьому оціночних суджень.
3. Професійна обізнаність психолога перебуває на високому рівні: він використовує в своїй роботі безліч наукових концепцій, розуміє обмеженість використання тільки одного підходу.
4. Індивідуальна і культурна емпатія, спостережливість є основою для культурної продуктивності психолога, це допомагає йому використовувати свої знання, вміння і досвід для допомоги у вирішенні проблем клієнта, а свій емоційний інтелект – для емпатичної підтримки і висловлення власних почуттів і почуттів клієнта.
5. Важливою професійною якістю психолога є також конфіденційність, що дозволяє розмежовувати замовника, клієнта і користувача психологічної інформацією і розуміти свою міру відповідальності.
6. Рефлексії змісту своєї професійної діяльності і реальна оцінка своїх можливостей і обмежень – ще одна важлива якість кваліфікованого практичного психолога.
7. Міжособистісний вплив як розуміння того, що реакція фахівця впливає на клієнта і, навпаки, а також допоможе простежити зміни в думках, почуттях, бажаннях і можливостях як клієнта, так практичного психолога.
8. Повага гідності клієнта і чесність в спілкуванні при отриманні використання і передачу йому психологічної інформації допоможе психологу вибрати зрозумілий для клієнта словник психологічної інформації, не використовуючи жаргон або спеціальні терміни, які є складними для сприйняття іншими людьми.
9. На основі узагальненої теорії психолог створює і розвиває власну концепцію, відкриває нові теорії та підходи, не замикаючись на якомусь одному напрямку в роботі.

10. Позиція кваліфікованого психолога (ПКП) заснована на професійній рефлексії, а не тільки на його Я-концепції (узагальнена теорія; Я-психолог; Я-концепції), а не (Я-психолог, Я-концепція), в якій фахівець ігнорує узагальнену теорію і розглядає тільки своє ставлення до професії і зміст своєї Я-концепції.

На нашу думку, найбільш важливими якостями особистості практичних психологів є: адекватна самооцінка, високий рівень саморозуміння, наявність комунікативних і організаторських здібностей, низький рівень агресивності і тривожності, емоційна стійкість і гнучкість. Ці якості є важливим компонентом професійної культури особистості практичного психолога.

Мета статті – дослідження професійно-важливих якостей студентів-практичних психологів як компонента професійної культури майбутніх фахівців.

Виклад основного матеріалу. Нами було проведено дослідження особистих якостей майбутніх практичних психологів-студентів V – VI курсів СумДПУ ім. А.С. Макаренка, які навчаються за спеціальністю «Практична психологія», в експерименті взяли участь 40 студентів (20 студентів V курсу і 20 студентів VI курсу (магістратура)), з них 2 хлопці і 38 дівчат.

Основними методами дослідження були: теоретичний аналіз проблеми на основі вивчення наукових джерел: аналіз, порівняння, узагальнення та систематизація емпіричних і теоретичних даних; діагностичні методи (спостереження, опитування, тестування, бесіда); психолого-педагогічний експеримент (констатуючи його етап); математичні методи обробки даних.

Для діагностики комунікативних та організаторських здібностей студентів ми застосовували методіку «КОЗ-1» В.В. Синявського та Б.А. Федоришина, для вивчення емпатії було обрано методіку діагностики рівня полікомунікативної емпатії У.М. Юсупова. Саморозуміння майбутніх практичних психологів досліджувались нами за допомогою опитувальника особистісної орієнтації Е.Шострома. Для дослідження тривожності та агресивності майбутніх практичних психологів використовували методіку діагностики психічних станів Г. Айзенка [9, с. 141-144, с. 581-583].

Таблиця 1

Комунікативні та організаторські здібності студентів V і VI курсів за методікою КОЗ – 1

Рівень здібностей	Рівень комунікативних здібностей	Рівень організаторських здібностей
низький	10%	20%
середній	38%	30%
високий	39%	35%
дуже високий	13%	15%

На підставі результатів, які зазначені в табл. 1. можна зробити висновок, що високий та дуже високий рівень комунікативних та організаторських здібностей має великий відсоток студентів – 53% та 50% відповідно.

Комунікативні здібності є більш розвинутими у майбутніх фахівців, ніж організаторські – низький рівень комунікативних здібностей мають лише 10% студентів, а організаторських – 20%, що удвічі більше. Середній рівень організаторських здібностей мають 30% студентів, а комунікативних 38%.

Аналіз табл. 2 показує, що емпатія студентів майбутніх практичних психологів знаходиться на високому рівні – 97% досліджуваних. Тільки 2% студентів мають середній рівень, і 1% – дуже високий.

Таблиця 2

Полукомунікативна емпатія студентів V – VI курсів за методикою І.М. Юсупова

Рівні емпатії	%
дуже високий рівень	1%
високий рівень	97%
середній рівень	2%

Таблиця 3

Самооцінка психічних станів студентів V – VI курсів за методикою Г. Айзенка

Шкали	Рівень		
	Високий рівень	Середній рівень	Низький рівень
тривожність	9%	44%	47%
фрустрація	60%	31%	9%
агресивність	3%	53%	44%
ригідність	2%	56%	42%

Результати дослідження самооцінки психічних станів студентів - практичних психологів свідчать про переважно середній та низький рівень тривожності (44% та 47% відповідно), середній (53%) та низький (44%) рівень агресивності, але високий рівень фрустрації спостерігається у 60% студентів, тільки 9% мають низький рівень фрустрації та у 31% студентів – середній рівень фрустрації. Ригідність виражена переважно на середньому та низькому рівні (56% та 42% відповідно) і тільки 2% студентів мають високий рівень ригідності.

Результати дослідження саморозуміння і самоставлення студентів - майбутніх практичних психологів V – VI курсів нами були висвітлено у попередніх статтях [6; 7]. Було встановлено, що показники цих властивостей знаходяться переважно на середньому та високому рівнях, особливо самоповага, аутосимпатія, очікування позитивного відношення інших, самоприйняття, самоінтерес, здатність до близьких контактів, самовпевненість.

Найнижчі показники виявилися в таких властивостях як самокерованість, саморозуміння, реактивна чуттєвість, цілісність.

Висновки.

1. Успішність професійної діяльності практичних психологів залежить від рівня професійної культури, компонентом якої є особистісні якості майбутнього фахівця.

2. В структурі професійної культури фахівців виділяються когнітивний, інструментальний та особистісно-мотиваційний аспект, що включає особистісно-професійні якості: адекватну самооцінку, саморегуляцію, комунікативні здібності, динамічність тощо.

3. До професійно важливих якостей практичного психолога дослідники відносять:

- у сфері сформованості інтересів, етичних і світоглядних позицій: альтруїзм, безоціночне відношення до клієнта, високий рівень емпатії, чутливість, сенситивність, пластичність, порядність (моральність та людяність), соціальну зрілість, стесостійкість, реактивність, гнучкість та ін.;
- у сфері міжособистісної взаємодії: високий рівень комунікативних і організаторських здібностей та уміння слухати, відповідальність, впевненість у собі, емоційна стійкість, адаптивність, тактовність, коректність, здатність до лідерства, помірне домінування та ін.;

- у інтелектуальній сфері: високий рівень інтелекту, аналітичність, системність, критичність, самостійність, гнучкість мислення; інтуїтивність; високі показники уваги (обсяг, розподіл, переключення, інтенсивність), достатньо високі показники пам'яті, почуття гумору, багатий лексичний запас та ін.;
- стосовно особистісних якостей психолога-практика: високий рівень емпатії, низький рівень тривожності та агресивності, самоконтроль та саморегуляція, енергійність, емоційна витривалість, конгруентність, фрустраційна толерантність, низький рівень ригідності, пластичність, чесність, інтелігентність та ін.;
- по відношенню до себе: адекватність самооцінки, високий рівень саморозуміння, позитивне самоставлення, самокритичність, відсутність самообвинувачення, самоінтерес, значна сила «Я», розвинене почуття власної гідності, та віра в свої можливості.

4. Важливим компонентом професійної культури майбутніх фахівців - психологів є особистісні якості. На нашу думку, найбільш важливими якостями особистості майбутніх практичних психологів є: адекватна самооцінка, високий рівень саморозуміння, наявність комунікативних і організаторських здібностей, низький рівень агресивності, тривожності, та ригідності, відсутність фрустраційних реакцій, емоційна стійкість і гнучкість.

5. Нами було проведено дослідження особистісних якостей майбутніх практичних психологів-студентів V – VI курсів СумДПУ ім. А.С. Макаренка, які навчаються за спеціальністю «Практична психологія», в експерименті взяли участь 40 студентів. Результати дослідження самооцінки психічних станів студентів - практичних психологів свідчать про переважно середній та низький рівень тривожності та низький рівень агресивності, але високий рівень фрустрації. Ригідність виражена переважно на середньому та низькому рівні. Результати дослідження саморозуміння і самоставлення студентів встановили, що показники цих властивостей знаходяться переважно на середньому та високому рівнях, особливо самоповага, аутосимпатія, очікування позитивного відношення інших, самоприйняття, самоінтерес, здатність до близьких контактів, самовпевненість. Такі властивості як самокерованість, саморозуміння, реактивна чуттєвість, цілісність мають найнижчі показники. Емпатія студентів - майбутніх практичних психологів знаходиться на високому рівні. Приблизно половина студентів мають високий та дуже високий рівень комунікативних та організаторських здібностей.

Таким чином, можна зробити висновок, що практичний психолог повинен володіти такими професійними і особистісними якостями, які допомагали б йому створювати максимально сприятливі умови для розвитку своїх клієнтів, їх особистісних змін. Ці якості виступають безпосереднім чинником, що визначає рівень професійної культури фахівця і впливають на ефективність його діяльності.

Література

1. *Абрамова Г. С.* Практическая психология: Учебник для вузов. – 4-е изд. перераб. и доп. / Г.С. Абрамова. – М.: Академический Проект, 2000. – 512 с.
2. *Бушуева Т.В.* Модель особистості психодіагноста: підходи до побудови / Т. В. Бушуева // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. – 2013. – Вип.12. – С.155-164.
3. *Обозов Н.Н.* Психологическое консультирование (методическое пособие) СПб.: Санкт-Петербургский госуд. университет, Ассоциации лекторов. Центр прикладной психологии, 1993. – 81 с.
4. *Овчарова Т.В.* Технологии практического психолога образования: Учебное пособие для студентов вузов и практических работников. – М.: ТЦ «Сфера» 2000. – 448 с.

5. *Панок В.Г.* Основи практичної психології: підручник / В.Г. Панок, Т.В. Титаренко, Н.В. Чепелева. – К.: Либідь, 2001. – 231 с.
6. *Стадник Г.А.* Динаміка розвитку саморозуміння майбутніх практичних психологів / Педагогічні науки і теорія, історія інноваційні технології; наук. журнал. – Суми: СумДПУ, 2010. – 416 с. – С. 288-294.
7. *Стадник Г.А.* Соотношения как фактор самореализации профессионально-творческого потенциала будущих практических психологов / Педагогічні науки і теорія, історія інноваційні технології; наук. журнал / голов. ред. А.А. Сбруєва. – Суми: Видав СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. – №9 (53). – 468 с. – С. 438-444.
8. *Улунова Г.Є.* Професійна культура, професійна компетентність та акмеологічні інваріанти як сутнісні характеристики професіоналізму фахівців / Професійна культура фахівця: сутність реальної перспективи: Матеріали міжнародної наукової конференції (Суми, 22-23 листопада 2012 р.) – Суми: Університетська книга, 2012. – 149 с. – С. 44-46.
9. *Райгородский Д.П.* Практическая психодиагностика. Методики и тесты: Учебное пособие. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ – М», 2002. – 672 с.
10. *Чепелева Н.В.* Особистісна підготовка практикуючого психолога // Основи практичної психології / Н.В. Чепелев. – К.: Либідь, 1999 – С. 242-249.
11. *Geogre R.L., Cristiani T.S.* Counseling: Theory and Practice. 3rd. Ed. Englewood Cliffs. N.J.: Prentice – Hall, 1990.

Транслітераційний переклад використаних літературних джерел

1. *Abramova G. S.* Prakticheskaya psihologiya: Uchebnik dlya vuzov. – 4-e izd. pererab. i dop. / G.S. Abramova. – M.: Akademicheskij Proekt, 2000. – 512 s.
2. *BushuEva T.V.* Model osobistostl psihodlagnosta: pldhodi do pobudovi / T. V. BushuEva // Mlzhnarodniy naukoviy forum: sotslologlya, psihologlya, pedagoglka, menedzhment. – 2013. – Vip.12. – S.155-164.
3. *Obozov N.N.* Psihologicheskoe konsultirovanie (metodicheskoe posobie) SPb.: Sankt-Peterburgskiy gosud. universitet, Assotsiatsii lektorov. Tsentri prikladnoy psihologii, 1993. – 81 s.
4. *Ovcharova T.V.* Tehnologii prakticheskogo psihologa obrazovaniya: Uchebnoe posobie dlya studentov vuzov i prakticheskikh rabotnikov. – M.: TTs «Sfera» 2000. – 448 s.
5. *Panok V.G.* Osнови praktichnoYi psihologYi: pldruchnik / V.G. Panok, T.V. Titarenko, N.V. Chepeleva. – K.: Libld, 2001. – 231 s.
6. *Stadnik G.A.* Dinamlka rozvitku samorozumlInnya maybutnlh praktichnih psihologlv / Pedagoglchnl nauki I teorlya, Istorlya InnovatsylInl tehnologYi; nauk. zhurnal. – Sumi: SumDPU, 2010. – 416 s. – S. 288-294.
7. *Stadnik G.A.* Sootnosheniya kak faktor samorealizatsii professionalno-tvorcheskogo potentsiala buduschih prakticheskikh psihologov / Pedagoglchnl nauki I teorlya, Istorlya InnovatsylInl tehnologYi; nauk. zhurnal / golov. red. A.A. SbruEva. – Sumi: Vidav SumDPU Im. A. S. Makarenka, 2015. – #9 (53). – 468 s. – S. 438-444.
8. *Uluнова G.E.* Profeslyna kultura, profeslyna kompetentnlst ta akmeologlchnl Invarlanti yak sutnlslnl harakteristiki profeslonallzmu fahlvtslv / Profeslyna kultura fahlvttsya: sutnlst realnoYi perspektivi: Materlali mlzhnarodnoYi naukovoyi konferentslYi (Sumi, 22-23 listopada 2012 r.) – Sumi: Unlversitetska kniga, 2012. – 149 s. – S. 44-46.
9. *Raygorodskiy D.P.* Prakticheskaya psihodiagnostika. Metodiki i testyi: Uchebnoe posobie. – Samara: Izdatelskiy Dom «BAHRAH – M», 2002. – 672 s.
10. *Chepeleva N.V.* OsobistIsna pldgotovka praktikuyuchogo psihologa // Osnovi praktichnoYi psihologYi / N.V. Chepelev. – K.: Libld, 1999 – S. 242-249.

11. *Geogre R.L., Cristiani T.S.* Counseling: Theory and Practice. 3rd. Ed. Englewood Cliffs. N.J.: Prentice – Hall, 1990.

Стадник Г. А. Развитие профессиональной культуры будущих практических психологов в процессе их обучения в ВУЗе. В статье исследовано один из актуальных вопросов современной психологической науки – профессионально важные качества будущих практических психологов как компонент профессиональной культуры будущих специалистов. Проанализирована психолого-педагогическая литература по исследуемой проблеме, представлены результаты исследования личностных качеств будущих практических психологов-студентов V-VI курсов: самопонимание, самоотношение, тревожность, агрессивность, эмпатия, коммуникативные и организаторские способности.

Ключевые слова: профессиональное становление, профессиональная культура, профессионально важные качества будущих практических психологов, личностные качества будущих практических психологов, самопонимание, самоотношение, тревожность, эмпатия, коммуникативные и организаторские способности.

Stadnik G. A. Culture Professional Development Of Future psychologists During Their Education In Universities. There is the one of the most actual problem of modern psychology in the article. Professionally significant qualities of the future psychologists are component of professional culture of future specialists. There are analysis of psychological and pedagogical literature according with topic, the results of personal qualities research of the future psychologists, the students. The qualities such as self-understanding, aggression, anxiety, empathy, communication and organization skills.

Keywords: professional development, professional culture, qualities of the future psychologists are professionally important, personal qualities of the future psychologists, self-understanding, aggression, anxiety, empathy, communication and organization skills.

Відомості про автора:

Стадник Галина Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Статтю подано до друку 24.10.2016.

УДК 378.015.3:159.955-026.15:339.138-051

© Н. М. Кучинова, 2017

Н. М. Кучинова (м. Запоріжжя)

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-МАРКЕТОЛОГІВ

Кучинова Н. М. Психолого-педагогічне обґрунтування програми розвитку креативної складової професійного мислення студентів-маркетологів. В статті представлено обґрунтування програми розвитку креативної складової професійного мислення студентів-маркетологів. Актуальність проблеми розвитку креативної складової професійного мислення пов'язана з недостатньою увагою до розвитку креативного мислення у змісті професійної підготовки майбутніх фахівців з маркетингу. Розглянуто структуру креативної